

RAMMER FOR MUNTLLIG EKSAMEN I REISELIV OG SPRÅK 1 OG 2 ELEVER 2018

Utdanningsprogram: Studiespesialisering	Programområde: Språk, samfunnsfag og økonomi
Fagkoder: SPR3019, SPR3021	Valgfrie programfag
Årstrinn: Vg2, Vg3	Melding om trekk: 2 virkedager før eksamen Forberedelsestid: 24 timer Eksamenstid: Inntil 30 minutter
<u>Oppgaveproduksjon: Faglærer/fagseksjon</u> Forberedelsesdel, fagrapport og annen relevant informasjon skal være sensor i hende senest 1 uke før elevene får melding om trekk. Dokumentene sendes fra eksamensansvarlig ved skolen, normalt pr. brevpost. Faglærer og sensor skal være i dialog før eksamen, og sensor skal godkjenne oppgavene.	
<u>Eksamensoppgaven:</u> Forberedelsesdelen består av en case som dekker kompetansemål fra begge hovedområdene i læreplanen. Kompetansemålene som casen dekker, skal være oppgitt. Maks 3 kandidater på samme parti får samme case. I forberedelsesdelen får kandidatene ikke informasjon om spørsmålene som vil bli stilt i oppfølgingsamtalen og fagsamtalen.	
<u>Forberedelsesdagen:</u> 24 timer før eksamen trekker kandidaten en case knyttet til et overordnet tema. Med utgangspunkt i casen og de oppgitte kompetansemålene forbereder kandidaten en presentasjon på inntil 10 minutter. Inntil 5 minutter av presentasjonen skal holdes på engelsk. Kandidaten må også forberede seg på at kompetansemål som ikke dekkes under presentasjonen, tas opp under fagsamtalen. Forberedelsesdagen er en obligatorisk skoledag, og kandidatene har rett til veiledning av en faglærer innenfor ordinær skoletid. Alle hjelpemidler er tillatt.	
<u>Eksamensdagen:</u> <u>Del 1: Forberedt presentasjon (inntil 10 minutter)</u> Kandidaten leverer en form for utskrift av presentasjonen til faglærer og sensor før gjennomføringen. Denne skal ikke vurderes, men kan benyttes til notater osv. Inntil 5 minutter av presentasjonen skal holdes på engelsk. Det stilles krav til at kandidaten henviser til kilder som er brukt i forbindelse med presentasjonen. <u>Del 2a): Oppfølgingsamtale (ca. 5 minutter)</u> Faglærer og sensor stiller oppfølgings spørsmål til presentasjonen. <u>Del 2b): Fagsamtale med utgangspunkt i tema (ca. 15 minutter)</u> Fagsamtale om det overordnede temaet for eksaminasjonen som går utover kandidatens presentasjon. Dersom kandidaten ikke får vist bredde i sin kompetanse i faget innenfor gitt tema, kan det også eksamineres i andre deler av læreplanen.	
<u>Hjelpemidler:</u> Alle hjelpemidler er tillatt i forberedelsestiden. På eksamen får kandidaten ha med seg notater/materiale til presentasjonen. Notatene legges bort når oppfølgingsamtalen (del 2a) er avsluttet.	

Vurdering:

Grunnlaget for vurdering er kompetansemålene i læreplanen for faget. Det er utarbeidet felles kjennetegn på måloppnåelse for muntlig eksamen i faget. Disse skal være kjent for kandidatene i god tid før eksamen og deles ut sammen med rammedokumentet 48 timer før eksamen.

Den fysiske presentasjonen/produktet som er laget i forberedelsestiden skal ikke vurderes i seg selv, men den faglige kompetansen kandidaten viser gjennom sin presentasjon på selve eksamensdagen skal vurderes i sammenheng med oppfølgingssamtalen og fagsamtalen, som avdekker kandidatens individuelle kompetanse.

Sensur:

Karakter skal settes etter hver kandidat og formidles til kandidatene fortløpende. Kandidaten har krav på en begrunnelse for karakteren som er basert på kjennetegn på måloppnåelse i faget.

Kjennetegn på måloppnåelse i Reiseliv og Språk 1 – SPR3019

Språk og kultur

Nr	Mål	Kar. 2	Kar. 3 - 4	Kar. 5 - 6
1	Samtale om kulturelle og språklige erfaringer knyttet til forskjellige geografiske områder:	Må kunne uttrykke egne meninger i en enkel samtale om erfaringer knyttet til minimum ett geografisk område.	Må kunne uttrykke egne meninger og være en aktiv deltaker i en samtale om erfaringer knyttet til noen geografiske områder.	Må kunne uttrykke og begrunne egne meninger i en reflektert samtale om erfaringer knyttet til flere geografiske områder.
2	Drøfte sider ved tradisjoner, levemåter, verdier og normer i Norge og i andre land	Må kunne forklare begrepene tradisjoner, levemåter, verdier og normer.	Gjøre rede for konkrete tradisjoner, levemåter, verdier og normer i Norge og i et annet land.	Må kunne drøfte og reflektere over kulturforskjeller mellom Norge og en del andre land.
3	Gjøre rede for betydningen av kulturkunnskap i formidling av opplevelser og destinasjoner	Må kunne forklare hva kulturkunnskap og formidling er.	Må kunne forklare og gi eksempler på hvordan kulturkunnskap er en del av formidling av opplevelser og destinasjoner.	Må kunne gi en utfyllende, strukturert og selvstendig oversikt over hvorfor kulturkunnskap er viktig i formidling av opplevelser og destinasjoner.
4	Finne opplysninger og presentere innholdet i sammensatte reiselivstekster på norsk/samisk og minst ett annet språk	Finne opplysninger om et tema og gjengi innholdet på norsk og ett annet språk ved hjelp av et presentasjonsverktøy. Fremføre teksten ved å lese fra manus	Bruke flere kilder for å finne opplysninger om et tema og gjengi innholdet på norsk og ett annet språk ved hjelp av et presentasjonsverktøy. Fremføre teksten ved å være delvis frigjort fra manus.	Bruke flere kilder for å finne opplysninger om et tema og gjengi innholdet på norsk og ett annet språk ved hjelp av et presentasjonsverktøy. Fremføre teksten ved å være frigjort fra manus. Stemmebrukes skal være bra, eleven skal ha øyekontakt med publikum og presentasjonen skal engasjere.
5	Bruke situasjonstilpasset skriftlig og muntlig engelsk i sosiale, reiselivsfaglige og interkulturelle sammenhenger	Må kjenne til forskjellen på formell og uformell kommunikasjon på norsk og engelsk.	Bruke norsk og engelsk både skriftlig og muntlig på en måte som er tilpasset ulike målgrupper.	Bruke korrekt norsk og engelsk, både skriftlig og muntlig, på en måte som er tilpasset ulike målgrupper.
6	Tilpasse språkbruken i noen grad til ulike kommunikasjons-situasjoner på norsk/samisk og et annet språk	Se mål 5	Se mål 5	Se mål 5

7	Samtale om aktuelle og tverrfaglige emner knyttet til reiseliv på norsk/samisk og minst ett annet språk	Må kunne uttrykke egne meninger i en enkel samtale på norsk og engelsk om aktuelle temaer knyttet til reiseliv.	Må kunne uttrykke egne meninger og være en aktiv deltaker i en samtale på norsk og engelsk om aktuelle temaer knyttet til reiseliv.	Må kunne uttrykke og begrunne egne meninger i en reflektert samtale på norsk og engelsk om aktuelle temaer knyttet til reiseliv.
8	Beskrive og vurdere hvordan atferd, klesdrakt, språkbruk og kroppsspråk kan tilpasses ulike situasjoner i vertskapsrollen	Forklare ulike situasjoner som kan oppstå i vertskapsrollen. Beskrive ulik atferd, klesdrakt, språkbruk og kroppsspråk som kan brukes i de ulike situasjonene.	Beskrive og gi konkrete eksempler på hvordan atferd, klesdrakt, språkbruk og kroppsspråk kan tilpasses ulike situasjoner i vertskapsrollen.	Vurdere hvilken betydning atferd, klesdrakt, språkbruk og kroppsspråk har i vertskapsrollen.
9	Informere ulike målgrupper på norsk/samisk og et annet språk om nasjonale og internasjonale turistattraksjoner	Informere om nasjonale og internasjonale turistattraksjoner ved å lese fra manus.	Informere om nasjonale og internasjonale turistattraksjoner ved å være delvis frigjort fra manus	Informere om nasjonale og internasjonale turistattraksjoner ved å være helt frigjort fra manus. Stemmebruken skal være bra, eleven skal øyekontakt med publikum og presentasjonen skal engasjere.
10	Bruke ulike internasjonale målesystemer og gjøre valutaberegninger	Må kjenne til ulike valutaer og kunne gjøre enkle valutaberegninger.	Må kunne gjøre valutaberegninger og kjenne til noen internasjonale målesystemer.	Må kunne gjøre valutaberegninger og omgjøre internasjonale målesystemer til norske verdier.
11	Bruke digitale verktøy og andre hjelpemidler i informasjonsinnhenting og kommunikasjon	Kjenne til hvilke digitale verktøy/hjelpemidler som finnes til informasjonsinnhenting og kommunikasjon	Lage oppsett med digitale verktøy til bruk for informasjon og kommunikasjon	Kunne bruke og vurdere internett, sosiale medier, PowerPoint, evt. Moviemaker/Photostory for innhenting av informasjon og kommunikasjon.

Reiselivsproduktet

Nr	Mål	Kar. 2	Kar. 3 - 4	Kar. 5 - 6
1	Beskrive det helhetlige reiselivsproduktet på en destinasjon og vurdere destinasjonens konkurransedyktighet	Kunne beskrive de enkelte elementer i det helhetlige reiselivsproduktet.	Kunne beskrive de enkelte elementene i det helhetlige reiselivsproduktet på en destinasjon og kunne vurdere dem.	Kunne beskrive det helhetlige reiselivsproduktet på en destinasjon og vurdere om produktet er konkurransedyktig.
2	Drøfte hvordan ulike rammevilkår kan påvirke reiselivsnæringen, og hvordan reiseliv kan inngå i ulike næringskombinasjoner	Kunne forklare hva rammevilkår er.	Kunne forklare hvordan ulike rammevilkår kan påvirke reiselivsnæringen.	Kunne drøfte hvordan reiseliv kan inngå i ulike næringskombinasjoner og hvordan ulike rammevilkår påvirker næringen.
3	Gjøre rede for sentrale nasjonale og internasjonale organisasjoner i reiselivet	Kunne nevne noen reiselivsorganisasjoner og nevne hvilke oppgaver de har.	Kunne forklare arbeidsoppgavene til de viktigste nasjonale og internasjonale organisasjonene i reiselivet.	Kunne gi en utfyllende og strukturert oversikt over de viktigste nasjonale og internasjonale organisasjoner i reiselivet og deres rolle i reiselivssammenheng.
4	Utarbeide og presentere en enkel markedsplan for et reiselivsprodukt	Kunne forklare hva en markedsplan er.	Kunne lage en enkel markedsplan for et reiselivsprodukt.	Kunne lage og presentere en enkel markedsplan for et reiselivsprodukt.
5	Vurdere ulike markedssegmenter med tanke på et reiselivsprodukt	Kunne definere og gi eksempler på ulike markedssegmenter.	Kunne forklare kjennetegn på ulike markedssegmenter og hva disse segmentene etterspør.	Kunne vurdere ulike markedssegmenter og skreddersy et produkt til et spesielt segment.
6	Planlegge og gjennomføre muntlig guiding på en destinasjon på norsk og minst ett annet språk	Kunne gjennomføre en muntlig guiding ved å lese fra manus. Plassering og stemmebruk er i liten grad tilpasset omgivelsene.	Kunne gjennomføre muntlig guiding ved å være delvis frigjort fra manus. Plassering og stemmebruk er til en viss grad tilpasset omgivelsene.	Kunne gjennomføre muntlig guiding ved å være helt frigjort fra manus. Plassering og stemmebruk skal være godt tilpasset omgivelsene, eleven skal ha øyekontakt med publikum og guidingen skal engasjere.
7	Vurdere prinsipper for bærekraftig bruk av naturen på en destinasjon i reiselivssammenheng	Kunne definere begrepet bærekraftig reiseliv.	Kjenne til og gi eksempler på ulike prinsipper for bærekraftig reiseliv.	Vurdere ulike destinasjoners arbeid med bærekraftig reiseliv. Kunne peke på årsaker til og virkninger av arbeid med bærekraftig reiseliv.

8	Gjøre rede for allemannsretten og vurdere forholdet mellom reiselivsnæringen og naturbaserte næringer	Kunne forklare hva allemannsretten og naturbaserte næringer er.	Kunne forklare hva allemannsretten og naturbaserte næringer er, og vite noe om forholdet mellom reiselivsnæringen og naturbaserte næringer	Kunne forklare hva allemannsretten og naturbaserte næringer er, og vurdere forholdet mellom reiselivsnæringen og naturbaserte næringer.
9	Brake informasjon om geografiske og kulturelle forhold i markedsføringsarbeid	Vise noe kunnskap om geografiske og kulturelle forhold.	I en viss grad kunne trekke inn geografiske og kulturelle forhold i markedsføringsarbeidet.	Vise god kunnskap om geografiske og kulturelle forhold og kunne trekke dette inn i markedsføringsarbeidet på en relevant og gjennomførbar måte.
10	Brake behovs- og motivasjonsteori i analyse av ulike reiselivsprodukter	Kunne forklare behovs- og motivasjonsteori. Kjenne til motiver og gjengi de ulike markedene for kjøp av reiselivstjenester.	Kunne gi noen praktiske eksempler på hvordan behovs- og motivasjonsteori kan brukes innen reiselivsnæringen.	Kunne lage en selvstendig analyse av et reiselivsprodukt hvor behovs- og motivasjonsteori er trukket inn.
11	Identifisere kjennetegn ved lokale, nasjonale og internasjonale markedssegmenter i reiselivsnæringen	Definere begrepet markedssegment og gjengi noen segmenter innen reiselivsbransjen. Kjenne til de ulike segmenteringskriteriene.	Gjengi et utvalg lokale, nasjonale og internasjonale markedssegmenter og kunne utdype kjennetegn ved disse.	Kunne identifisere og begrunne et bredt utvalg lokale, nasjonale og internasjonale markedssegmenter.
12	Gjøre rede for bærekraftig utvikling av en destinasjon	Kunne forklare hva som menes med bærekraftig reiseliv.	Kunne gi konkrete eksempler på bærekraftig reiselivsutvikling.	Kunne gi selvstendige eksempler på hvordan en destinasjon kan utvikles på en bærekraftig måte.
13	Forklare servicemedarbeiderens rolle i tjenesteproduksjon	Definere vertskap og vertskapsrollen, og kunne forklare forskjellen på vare- og tjenesteproduksjon.	Kunne gi noen konkrete eksempler på servicemedarbeiderens rolle i tjenesteproduksjon.	Vise bred kunnskap om servicemedarbeiderens rolle i tjenesteproduksjon ved hjelp av flere relevante eksempler.
14	Brake kommunikasjons- og presentasjonsteknikker og digitale verktøy i presentasjoner på norsk og minst ett annet språk	Kunne bruke noen digitale verktøy og kunne gjennomføre en presentasjon ved bruk av manus.	Kunne bruke noen digitale verktøy på en bra måte og kunne gjennomføre en presentasjon delvis frigjort fra manus.	Kunne bruke digitale verktøy på en profesjonell måte og gjennomføre en presentasjon uten bruk av manus.

Kjennetegn på måloppnåelse – Reiseliv og språk 2 - SPR3021
Fra Utdanningsdirektoratets eksamensveiledning 2017

Hovedområder	Karakteren 2	Karakterene 3 og 4	Karakterene 5 og 6
	Eleven...	Eleven...	Eleven...
Språk	<ul style="list-style-type: none"> • viser gjennom begrenset drøfting noe kunnskap om dagsaktuelle og reiselivsfaglige emner • viser på en begrenset måte bruk av databaser og annen reiselivslitteratur i presentasjon av destinasjoner og formidler noe kunnskap om norsk og samisk kulturhistorie og kulturliv på en begrenset måte • viser begrenset drøfting og vurdering av historiske reiseskildringer 	<ul style="list-style-type: none"> • viser gjennom enkel drøfting kunnskap om dagsaktuelle og reiselivsfaglige emner • viser enkel bruk av databaser og annen reiselivslitteratur i presentasjon av destinasjoner og formidler noe kunnskap om norsk og samisk kulturhistorie og kulturliv på en enkel måte • viser enkel drøfting og vurdering av historiske reiseskildringer 	<ul style="list-style-type: none"> • viser gjennom drøfting kunnskap om dagsaktuelle og reiselivsfaglige emner • viser bruk av databaser og annen reiselivslitteratur i presentasjon av destinasjoner og formidler kunnskap om norsk og samisk kulturhistorie og kulturliv • drøfter og vurderer historiske reiseskildringer
Kultur	<ul style="list-style-type: none"> • viser begrenset kunnskap om historiske forutsetninger og dagsaktuelle emner innen nasjonal og internasjonal utvikling av reiselivet, og ser noe betydning av natur- og kulturarv som en del av denne utviklingen • viser gjennom begrenset drøfting betydningen av kunnskap om interkulturell kommunikasjon • gir en begrenset presentasjon av en destinasjon med liten vekt på historiske og geografiske forutsetninger 	<ul style="list-style-type: none"> • viser enkel kunnskap om historiske forutsetninger og dagsaktuelle emner innen nasjonal og internasjonal utvikling av reiselivet, og ser i noen grad betydningen av natur- og kulturarv som en del av denne utviklingen • viser gjennom enkel drøfting betydningen av kunnskap om interkulturell kommunikasjon • gir en enkel presentasjon av en destinasjon med noe vekt på historiske og geografiske forutsetninger 	<ul style="list-style-type: none"> • viser kunnskap om historiske forutsetninger og dagsaktuelle emner innen nasjonal og internasjonal utvikling av reiselivet, og ser betydningen av natur- og kulturarv som en del av denne utviklingen • viser gjennom drøfting betydningen av kunnskap om interkulturell kommunikasjon • gir en presentasjon av en destinasjon med vekt på historiske og geografiske forutsetninger

Samfunn	<ul style="list-style-type: none"> • vurderer i begrenset grad hvordan utviklingen av tilbud, etterspørsel og trender i reiselivet henger sammen med samfunnsutviklingen, og hvordan trender gir muligheter for innovative reiselivsprodukt • viser i begrenset grad reiselivets betydning for den totale verdiskapningen i samfunnet • presenterer reiselivsprodukt på en begrenset måte ved hjelp av digitale verktøy 	<ul style="list-style-type: none"> • vurderer enkelt hvordan utviklingen av tilbud, etterspørsel og trender i reiselivet henger sammen med samfunnsutviklingen, og hvordan trender gir muligheter for innovative reiselivsprodukt • viser enkelt reiselivets betydning for den totale verdiskapningen i samfunnet • presenterer reiselivsprodukt på en enkel måte ved hjelp av digitale verktøy 	<ul style="list-style-type: none"> • vurderer hvordan utviklingen av tilbud, etterspørsel og trender i reiselivet henger sammen med samfunnsutviklingen, og hvordan trender gir muligheter for innovative reiselivsprodukt • viser reiselivets betydning for den totale verdiskapningen i samfunnet • presenterer reiselivsprodukt ved hjelp av digitale verktøy
Miljø	<ul style="list-style-type: none"> • vurderer og kartlegger i begrenset grad hvordan reiselivsnæringen påvirkes av globale miljøkrav • viser gjennom begrenset drøfting hvordan reiselivsprodukter påvirkes av geografiske og klimatiske forhold • viser gjennom begrenset drøfting virkninger av reiselivsprodukter på kultur, natur og miljø i lokalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv, og foreslår begrensede tiltak for bærekraftig utvikling av reiselivsprodukter 	<ul style="list-style-type: none"> • vurderer og kartlegger i noen grad hvordan reiselivsnæringen påvirkes av globale miljøkrav • viser gjennom enkel drøfting hvordan reiselivsprodukter påvirkes av geografiske og klimatiske forhold • viser gjennom enkel drøfting virkninger av reiselivsprodukter på kultur, natur og miljø i lokalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv, og foreslår enkle tiltak for bærekraftig utvikling av reiselivsprodukter 	<ul style="list-style-type: none"> • vurderer og kartlegger hvordan reiselivsnæringen påvirkes av globale miljøkrav • viser gjennom drøfting hvordan reiselivsprodukter påvirkes av geografiske og klimatiske forhold • viser gjennom drøfting virkninger av reiselivsprodukter på kultur, natur og miljø i lokalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv, og foreslår tiltak for bærekraftig utvikling av reiselivsprodukter
Helhet / relevans / kilder	<ul style="list-style-type: none"> • svarer delvis relevant på oppgavene, og bruker kilder og hjelpemidler på en svært enkel måte 	<ul style="list-style-type: none"> • svarer stort sett relevant på oppgavene og bruker kilder og hjelpemidler nokså formålstjenlig 	<ul style="list-style-type: none"> • svarer relevant på oppgaven og bruker kilder og hjelpemidler formålstjenlig

Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget.